

АНОТАЦІЇ

Амеліна С.М. Мотивація і самомотивація у процесі формування культури професійного спілкування

У статті розглянуто мотиваційний компонент культури професійного спілкування. Запропоновано визначення рівнів сформованості культури професійного спілкування. Проаналізовано мотиви студентів і викладачів до підвищення рівня культури професійного спілкування.

Ключові слова: культура професійного спілкування, мотивація, самомотивація, студент.

Артеменко О.В. Концептуалізація понять “успіх”, “успішність” у сучасних психолого-педагогічних дослідженнях

У статті проаналізовано поняття “успіх”, “успішність”, критерії успішності використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя.

Ключові слова: успіх, успішність, інноваційні освітні технології, професійна підготовка.

Барліт О.О. Аксиологічний підхід у педагогіці як ефективний метод пізнання ціннісних аспектів громадянської освіти

У статті розглянуто основні завдання української громадянської освіти, пов'язані з реформуванням змісту освіти і необхідністю утвердження нової системи цінностей. Аналізується сучасна педагогічна методологія і практика з акцентуванням ролі аксиологічних (ціннісних) чинників. Доведено необхідність узгодження і гармонізації національних та загальнолюдських цінностей як сукупності принципів, на яких базується громадянська освіта.

Ключові слова: громадянська освіта, аксиологічний підхід, цінності, гуманізація, адаптація цінностей, педагогічна аксіологія.

Бикова В.А. Формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі

У статті розкрито підходи науковців до організації процесу формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки; обґрунтовано модель організації процесу формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців у ВНЗ.

Ключові слова: конкурентоспроможність, професійна підготовка, формування конкурентоспроможності.

Болдуєв М.В. Оцінювання якості вищої освіти: норми, критерії, характеристики, методи

Досліджено сутність норм, критеріїв якості та оцінювання якості вищої освіти в Україні. У контексті управління якістю проаналізовано характеристики для оцінювання якості вищої професійної освіти, основні типи випробувальних завдань та методів у системі засобів і технологій оцінної діяльності для студентів вищої школи.

Ключові слова: оцінювання якості вищої освіти, норми, характеристики, критерії, методи оцінювання якості вищої освіти, компетентнісний підхід.

Бондар О.В. Зміст і структура інформаційної культури менеджерів організацій

Проаналізовано зміст професійно-інформаційної діяльності сучасного менеджера організації. Розроблено авторську дефініцію інформаційної культури майбутнього менеджера.

Ключові слова: інформаційна культура, менеджери організацій.

Бондаренко С.В. Особливості формування професійного інтересу у студентів у науково-дослідній роботі

У статті висвітлено досвід формування професійного інтересу у науково-дослідній діяльності студентів.

Ключові слова: професійний інтерес, науково-дослідна робота, технічна творчість, науково-технічні конференції.

Буренко М.С. Перспективні шляхи визначення номенклатури фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів

Сформовано теоретичний базис для визначення ключових фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів. Подано у загальному вигляді методiku визначення номенклатури фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів.

Ключові слова: фахова компетенція, тренер-викладач, номенклатура.

Вдовенко І.С. Змагальність і конкурентоспроможність у системі науково-теоретичних понять

У статті розглянуто основні поняття конкурентоспроможності та змагальності в системі професійно-технічної освіти. Також розглянуто роль науково-технічних понять та їх значення в освітній галузі.

Ключові слова: змагальність у системі професійно-технічної освіти, конкурентоспроможність, професійно-технічна освіта, науково теоретичні поняття.

Гаманюк В.А. Іншомовна освіта Німеччини як складова полікультурної освіти на тлі інтеграційних процесів

У статті зроблена спроба визначити сутність поняття “іншомовної” та “мовної” освіти для Німеччини у контексті історичного розвитку концепцій навчання мови та розглянуто основні підходи до іншомовної/мовної освіти на сучасному етапі з огляду на євроінтеграційні процеси та мультикультурний характер суспільства.

Ключові слова: іншомовна освіта, мовна освіта, концепції навчання мовам, полікультурна освіта, мовна увага, друга мова, німецька як друга мова.

Гриневич Л.М. Інституційне забезпечення моніторингу якості освіти в США

У статті проаналізовано американський досвід інституційного забезпечення моніторингу якості освіти на рівні штату та федеральному рівні. Зокрема, подано взаємодії різних інституцій при проведенні національного оцінювання освітнього прогресу (NAEP). Запропоновано рекомендації до моделі інституційного забезпечення моніторингу якості освіти в Україні.

Ключові слова: моніторинг якості освіти, інституційне забезпечення, рівні моніторингу.

Гурова Т.Ю. Результати дослідно-експериментальної роботи з виховання толерантності молодших школярів в умовах полікультурного освітнього простору

У статті висвітлено основні положення щодо виховання толерантності молодших школярів в умовах полікультурного освітнього простору.

Ключові слова: толерантність, толерантність молодшого школяра, модель виховання толерантності.

Гусельникова С.В. Організаційно-правове забезпечення професійної підготовки фахівців з міжнародного права

У статті проаналізовано відповідність організаційно-правового забезпечення професійної підготовки фахівців з міжнародного права потребам педагогічної практики та навчально-виховного процесу у ВНЗ України. У ході дослідження визначено правові та організаційні концепти вищої юридичної освіти в галузі міжнародного права та виділено актуальні потреби педагогічної практики в єдиних державних вимогах та стандартах щодо професійної підготовки фахівців з міжнародного права.

Ключові слова: професійна підготовка фахівців з міжнародного права, правове забезпечення, організаційне забезпечення, потреби педагогічної практики.

Давидюк Н.Ю. Історико-теоретичні засади розвитку професійної компетентності методистів позашкільних навчальних закладів

У статті проаналізовано історико-теоретичні засади процесу розвитку професійної компетентності методистів позашкільних навчальних закладів, визначено його хронологічні періоди.

Ключові слова: історико-теоретичні засади, розвиток професійної компетентності, методисти позашкільних навчальних закладів.

Данченко І.О. Організаційно-педагогічні умови профілактики девіантної поведінки студентської молоді вищих навчальних закладів у процесі реалізації програми “Рівний рівному”

Статтю присвячено визначенню ефективних організаційно-педагогічних умов профілактики девіантної поведінки студентів вищих навчальних закладів; виявленню нових шляхів оптимізації превентивної діяльності; обґрунтуванню використання можливостей тренінгових і терапевтичних технологій у процесі реалізації програми “Рівний рівному” в роботі психологічної служби, що дає можливість підвищити ефективність профілактики девіантної поведінки студентської молоді вищого навчального технічного закладу.

Ключові слова: девіантна поведінка, профілактика девіантної поведінки, тренінгові та терапевтичні технології, програма “Рівний рівному”.

Дмитренко Т.О., Ярецько К.В. Сутнісні характеристики багатовимірної інтеграції як процесу в педагогічній системі вищої школи

У статті розглянуто основні теоретичні результати дослідження багатовимірної інтеграції в педагогічній системі вищої школи. Визначено сутнісні характеристики процесу інтеграції як засобу розвитку педагогічної науки на теоретичному, методологічному і практичному рівнях.

Ключові слова: багатовимірні інтеграція, процес, педагогічна система, сутнісна характеристика, мета, педагогічний принцип, зміст освіти.

Добродуб Є.З. Навички і знання, набуті майбутніми фахівцями фізичного виховання і спорту під час навчання у вищих навчальних закладах

У статті зроблено порівняльний аналіз результатів набутих знань з практичними навичками студентів – майбутніх спеціалістів з фізичного виховання і спорту, які вони повинні використовувати в практичній діяльності.

Ключові слова: фізичне виховання, спеціаліст, теоретичні знання, вміння, навички.

Дяченко М.Д. Розвиток творчої активності майбутнього журналіста крізь призму професійної самосвідомості студента

У статті висвітлено філософські, педагогічні, психологічні та журналістські підходи до розуміння творчої активності особистості; окреслено специфіку журналістської самосвідомості; зроблено спробу визначити взаємозв'язок між розвитком творчої активності майбутнього журналіста і його професійною самосвідомістю.

Ключові слова: журналіст, особистість, професійна самосвідомість, розвиток, самореалізація, творча активність, творчість.

Єрмакова О.А. Спадкоємність шкільної і позашкільної освіти як оптимальна умова розкриття творчого потенціалу учнів (краєзнавчий аспект)

У статті проаналізовано й узагальнено форми та методи навчальної та позаурочної роботи з краєзнавства; прослідкован взаємозв'язок і спадкоємність між двома компонентами системи краєзнавчої освіти та виховання; розкрито специфіку й особливості прийомів краєзнавчої діяльності.

Ключові слова: шкільна освіта, позашкільна освіта, спадкоємність шкільної та позашкільної освіти, краєзнавство, творчий потенціал учнів.

Єрмоленко А.О. Комп'ютерна грамотність як складова загальноосвітньої та професійної компетентності майбутніх вчителів історії

У статті обгрунтовано необхідність впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сучасний освітній процес. Доведено думку, що комп'ютерна грамотність є компонентом не тільки загальноосвітньої, а й професійної компетентності майбутнього вчителя історії та необхідною умовою ефективності його професійно-педагогічної діяльності на сучасному етапі.

Ключові слова: ІКТ, комп'ютерні технології, комп'ютерна грамотність, комп'ютерна компетентність, базова ІКТ-компетентність, предметно орієнтована ІКТ-компетентність.

Захаріна Є.А. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи

У статті розглянуто питання формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи. Автор вказує, що формування готовності студентів до майбутньої професійної діяльності є невід'ємною складовою процесу професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури для виконання позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи.

Ключові слова: готовність, майбутні вчителі фізичної культури, позакласна та позашкільна оздоровчо-виховна робота.

Зінченко В.О. Тенденції розробки моделі фахівця

У статті розглянуто еволюцію підходів науковців до проблем розробки моделей фахівця, сутність та складники цих моделей, а також їх вплив на зміст й організацію процесу професійної підготовки фахівців.

Ключові слова: модель фахівця, модель діяльності, модель підготовки, модель фахівця-випускника, професіограма, психограма.

Знанецький В.Ю. Використання кейс-методу в процесі комунікативно орієнтованого навчання

У статті висвітлено окремі аспекти використання кейс-методу для навчання професійно орієнтованому спілкуванню. Цінність положень кейс-методу для методики викладання іноземної мови полягає в його здатності вирішувати цілу низку поставлених завдань. У статті доведено адекватність застосування методики аналізу ситуацій цілям навчання іншомовному професійно орієнтованому спілкуванню студентів спеціальностей "Менеджмент" та "Міжнародна економіка".

Ключові слова: методика аналізу ситуацій, професійно орієнтоване спілкування, навчання.

Іваницький О.І. Моделювання контексту педагогічної діяльності як засіб професійної підготовки майбутніх учителів

У статті запропоновано вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів шляхом моделювання контексту педагогічної діяльності.

Ключові слова: модель, педагогічне моделювання, контекстне навчання, професійна підготовка вчителя.

Іванова О.І. Самопроекування як невід'ємна складова самовдосконалення особистості

У статті проаналізовано поняття "самовдосконалення" як робота людини над собою, що розпочинається з перших роздумів про власну особистість, поведінку, відносини з іншими, якості. Вагомою складовою успіху та перебігу роботи над собою є "самопроекування" особистості як процес складання у свідомості образу власного "ідеального Я" та конкретних шляхів наближення до нього.

Ключові слова: самовдосконалення, самопізнання, самопроекування, “реальне Я”, “ідеальне Я”.

Кайдалова Л.Г. Сучасні педагогічні технології у професійній підготовці майбутніх фахівців

У статті охарактеризовано сучасні педагогічні технології – модульна, інформаційно-комунікаційна, тренінгова, особистісно орієнтована, проблемного навчання. Висвітлено їх вплив на підготовку фахівців у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: педагогічна технологія, модульна технологія, інформаційно-комунікаційна технологія, тренінгова технологія, особистісно орієнтована технологія, технологія проблемного навчання.

Касьянова О.М. Експерт в освіті: основні характеристики, методи відбору та оцінювання

Стаття присвячена проблемам експертизи в освіті. Основна увага приділена обґрунтуванню сутнісних характеристик експертів, визначенню методів їх відбору та оцінювання. Висвітлено проблеми комплектування експертних груп та організації їх ефективної роботи. Наведено результати експериментальної роботи з визначеної проблеми.

Ключові слова: експерт, експертиза в освіті, методи відбору експертів, роль експерта, експертна група.

Коваленко В.О. Теоретико-методичні обмеження та можливості педагогічних технологій формування професіонального розуміння у ВНЗ

У статті розглянуто причини, які породжують проблему формування професіонального розуміння спеціалістів у ВНЗ. Запропоновано напрями усунування цих причин і ліквідації проблеми.

Ключові слова: професіональне розуміння, природничонаукова парадигма, семіотичні проблеми, денотати, знаки-слова, знаки-концепти.

Кравченко В.М. Шляхи вдосконалення підготовки викладачів вищої школи в умовах модернізації освіти

У статті проведено аналіз напрямів підготовки та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Запропоновано шляхи удосконалення підготовки викладачів вищої школи в умовах модернізації освіти.

Ключові слова: викладач вищої школи, магістратура, аспірантура, післядипломна педагогічна освіта, корпоративне підвищення кваліфікації.

Кучумова Н. Досягнення і проблеми у процесах реформування вищої медичної освіти Німеччини

У статті розкрито особливості реформування системи вищої медичної освіти в Німеччині на сучасному етапі. Висвітлено основні напрями модернізації змістовних та організаційно-методичних засад процесу додипломної підготовки майбутніх лікарів та специфіку їх втілення у практику. Розглянуто проблемні питання сучасних модернізаційних процесів у німецькій системі вищої медичної освіти у контексті Болонського процесу.

Ключові слова: вища медична освіта Німеччини, реформування, альтернативний навчальний план, Болонський процес.

Левченко Я.Е. Психолого-педагогічні засади сутності поняття “спрямованість особистості”

У статті розглянуто поняття “спрямованість особистості”, що у своєму розвитку пройшло певні історичні етапи, визначено його істотні ознаки і властивості.

Ключові слова: ідеал, інтерес, мотив, нахил, особистість, потреба, світогляд, спрямованість.

Литвинова О.В. Подолання бар'єрів у діалогічному спілкуванні у процесі формування культури діалогу студентів аграрних ВНЗ

У статті запропоновано опис суб'єкта як утрудненого, так і неутрудненого спілкування, проаналізовано основні комунікативні бар'єри, розглянуто здатність суб'єкта спілкування до психологічного захисту з урахуванням індивідуально-психологічних і комунікативно-психологічних властивостей особистості.

Ключові слова: комунікативний бар'єр, діалогічне спілкування, культура діалогу, утруднене спілкування, неутруднене спілкування, суб'єкт спілкування, студент.

Любченко О.В. Тренінг як засіб формування професійно-комунікативних умінь майбутніх фахівців економічного профілю

У статті розкрито сутність феномену “тренінг”, обґрунтовано доцільність використання тренінгів як засобів формування професійно-комунікативних умінь майбутніх економістів.

Ключові слова: тренінг, професійно-комунікативні уміння, фахівці економічного профілю.

Мальнєва О.В. Суть педагогічного спілкування

У статті на основі аналізу наукової літератури визначено суть поняття “педагогічне спілкування”, його специфіку, соціальну роль та функції.

Ключові слова: педагогічне спілкування, функції педагогічного спілкування.

Манохіна І.В. Сирітство як науково-теоретична категорія

У статті верифіковано та обґрунтовано науково-теоретичну категорію “сирітство”; розкрито підходи науковців до сутності цього феномену; дано визначення термінологічних понять “діти-сироти”, “діти, позбавлені батьківського піклування”, “соціальні сироти”.

Ключові слова: соціальний педагог, сирітство, діти-сироти; діти, позбавлені батьківського піклування.

Маркіна Л.Л. Активізація пізнавальної діяльності студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу

У статті розкрито дидактичний потенціал кредитно-модульної системи організації навчального процесу щодо активізації пізнавальної діяльності студентів, розглянуто структуру й основні принципи побудови модульної програми як основного дидактичного засобу активізації навчання, обґрунтовано дидактичну цінність самостійної роботи з позиції забезпечення максимально можливої активності студентів.

Ключові слова: кредитно-модульна система організації навчального процесу, технологія модульного навчання, модульна програма, самостійна робота, активізація пізнавальної діяльності студентів.

Маслюк Л.П. Комунікативно-когнітивний принцип у навчанні другої іноземної мови

У статті визначено шляхи розробки методики вживання компенсаторних знань у навчанні французької як другої іноземної мови. Охарактеризовано загальні принципи, які діють у будь-якій діяльності іноземною мовою.

Ключові слова: компенсаторні можливості, рефлексія, когнітивний аспект, автентичні тексти, інтерференція.

Медведева О.Р. Естетичне виховання студентів як один із напрямів роботи в педагогічних ВНЗ

Стаття присвячена проблемі естетичного виховання студентів як одному з напрямів роботи у педагогічних ВНЗ.

Ключові слова: естетичне виховання, студент, образотворче мистецтво, художня культура.

Мелюхина Н.Є. Формування готовності магістрів з педагогіки вищої школи до роботи в системі дистанційного навчання засобами проектної гри

У статті визначено особливості використання проектних ігор з метою формування готовності магістрів з педагогіки вищої школи до роботи у системі дистанційного навчання. Розкрито методологічні принципи, мету, етапи та результати використання проектних ігор у системі підготовки магістрантів до роботи у системі дистанційного навчання.

Ключові слова: гра, проектна гра, проект, проектування, рефлексія, готовність.

Морохов Г.О. Інформаційно-комунікаційне середовище як засіб мультимедійної підготовки майбутніх менеджерів організацій

У статті розглянуто інформаційно-комунікаційне середовище як засіб мультимедійної підготовки майбутніх менеджерів організацій.

Ключові слова: інформаційне середовище, мультимедіа, професійна підготовка, менеджери організацій.

Мусаєв К.Ф. Особливості категорії “здібності” в психології і педагогіці

Розглянуто психологічні та педагогічні аспекти особливостей категорії “здібностей”, визначено теорії походження та сутності здібностей, їх типологія й підходи. Досліджено сучасні психолого-педагогічні проблеми пошуку здібностей учнів основної школи в позашкільній діяльності.

Ключові слова: категорія “здібності”, теорія походження здібностей, сутність здібностей, особистісно діяльнісний підхід до вивчення здібностей.

Наумова І.І. Педагогічні умови становлення професійної й особистісної ідентичності майбутніх учителів

Сучасна вища освіта стає каталізатором самостійного переходу суб’єкта від стратегії споглядання самого себе до самореалізації. Тому проблема становлення ідентичності в процесі особистісного й професійного розвитку (професійна ідентичність) стає актуальною.

Ключові слова: самореалізація, професійна ідентифікація, ідентичність, Я-концепція.

Ніколенко Л.М. Сутність комунікаційного потенціалу як педагогічного феномену

У статті розглянуто сутність комунікаційного потенціалу як педагогічного феномену. На основі теоретичного аналізу наукових праць визначено сутність комунікаційного потенціалу особистості як педагогічного феномену та перспективи щодо його всебічного вивчення.

Ключові слова: потенціал, комунікація, можливість, психологічні якості та здібності, міжособистісна взаємодія.

Пизіна Є.В. Поняття перекладацької компетенції у зарубіжних науково-педагогічних виданнях

У статті викладено погляд зарубіжних науковців відносно поняття перекладацької компетенції й наведено визначення цього поняття, які зустрічаються в зарубіжних науково-педагогічних виданнях. Особливу увагу приділено різним підходам до моделювання перекладацької компетенції й виділенню її структури.

Ключові слова: професійна підготовка перекладачів, перекладацька компетенція, перекладацька діяльність, перекладач, мова оригіналу/перекладу.

Писаренко О.М. Шляхи підвищення якості полікультурної освіти студентів ВТНЗ у процесі вивчення іноземної мови

У статті досліджено поняття полікультурної освіти, уточнюється його суть, а також з’ясовуються шляхи її запровадження, зокрема вплив курсу іноземної мови на полікультурну освіту студентів ВТНЗ.

Ключові слова: полікультурна освіта, діалог культур, загальнопланетарне мислення.

Погромська Г.І. Соціально-педагогічна робота із сім'єю як превенція девіантної поведінки дітей та підлітків

У статті підкреслено значущість сім'ї як соціального інституту, наголошено на актуальності соціально-педагогічної роботи із сім'єю з метою запобігання девіантній поведінці дітей та підлітків. Розглянуто негативні тенденції та чинники, що знижують виховний потенціал сім'ї. Проаналізовано соціально-профілактичну роботу як один з основних напрямів соціально-педагогічної роботи із сім'єю з метою запобігання девіантній поведінці дітей та підлітків.

Ключові слова: соціально-педагогічна робота, сім'я, девіантна поведінка.

Полубоярина І.І. Філософія музики як методологічна основа дослідження проблеми музично обдарованих студентів

У статті розглянуто роль філософії музики стосовно проблеми професійної підготовки музично обдарованих студентів; розкрито підхід до музики як до трьохрівневого звукового утворення.

Ключові слова: філософія музики, професійна підготовка музично обдарованих студентів, О.Ф. Лосєв.

Понікарівська С.В. Психологічна сутність розвитку професійності викладача вищої школи

У статті визначено психологічну сутність розвитку професійності викладача вищої школи, яка складається, перш за все, з підвищення ефективності багатоаспектної професійно-педагогічної діяльності, визначенні її змісту та значення у контексті життєдіяльності.

Ключові слова: професійність, професійна компетентність, індивідуальність, внутрішні резерви, ефективність.

Приходько Т.П. Компоненти сформованості культури педагогічного спілкування у майбутніх викладачів вищої школи

Статтю присвячено актуальним питанням професійної підготовки майбутніх викладачів. Висвітлено проблему формування у студентів культури педагогічного спілкування. Запропонована у статті система роботи спрямована на формування комунікативної компетентності у майбутніх викладачів вищої школи, на оволодіння ними культурою спілкування. Розглянуто взаємозв'язки між поняттями “культура спілкування” і “культура педагогічного спілкування”, шляхи вдосконалення мовленнєвих здібностей у майбутніх викладачів.

Ключові слова: спілкування, культура спілкування, культура педагогічного спілкування.

Продайко М.Ю. Ігрові технології на уроках математики

У статті обґрунтовано значення ігрових технологій як найпростішого способу активізації пізнавальної активності учнів, умови ефективності використання на уроці.

Ключові слова: гра, учні, технологія, процес навчання, особистість.

Прусак В.Ф. Система неперервної екологічної підготовки майбутнього дизайнера: когнітивний аспект

У статті подано теоретичне обґрунтування когнітивного аспекту наскрізної екологічної підготовки майбутнього дизайнера. Висвітлено зміст екологічних знань у системі неперервної наскрізної екологічної підготовки магістрів спеціальності “Дизайн” напряму “Мистецтво”.

Ключові слова: система підготовки, майбутній дизайнер, наскрізна програма, екологічні знання, когнітивний аспект.

Пустолякова Л.М. Теоретичний аналіз впливу професійно-прикладної фізичної підготовки на формування професійних якостей майбутнього фахівця

У статті проаналізовано вплив професійно-прикладної фізичної підготовки учнів на формування професійних якостей майбутнього фахівця та визначено, що фізичне виховання, зокрема у профільних ліцеях, має своїми специфічними засобами вирішувати питання підготовки фахівця-професіонала.

Ключові слова: фізичне виховання, фізичний розвиток, професійно-прикладна фізична підготовка, профільний ліцей.

Резунова О.С. Формування крос-культурної компетентності в процесі міжнародного спілкування

У статті розкрито значення міжнародного спілкування для формування крос-культурної компетентності майбутніх економістів-аграріїв. Проаналізовано сучасні міжнародні програми стажування та організацію обміну виробничим досвідом для студентів та викладачів аграрного напрямку.

Ключові слова: глобалізація, крос-культурна компетентність, міжнародне спілкування, виробнича практика.

Реутова В.В. Розвиток інформаційної культури вчителів економіки в системі післядипломної освіти як педагогічна проблема

Висвітлено актуальність проблеми розвитку інформаційної культури вчителів економіки у післядипломній освіті. Визначено перспективні напрями науково-дослідної роботи, спрямованої на розвиток інформаційної культури вчителів економіки у післядипломній освіті.

Ключові слова: інформаційна культура, післядипломна педагогічна освіта, вчителі економіки.

Рябко І.В. Моральна діяльність як форма професійної поведінки державних службовців

У статті розглянуто моральну діяльність як форму поведінки державних службовців з погляду моральних відносин, які породжує організація спільної праці, та відповідності професійної діяльності моральним критеріям. Проаналізовано умови виникнення моральної діяльності в системі професійних відносин. Розкрито внутрішні та зовнішні чинники моральної діяльності державних службовців.

Ключові слова: державна служба, моральна діяльність, професійні відносини, професійна етика.

Самсонова О.О. Фасилітація як засіб формування позитивного освітнього середовища в післядипломній педагогічній освіті

У статті розкрито та проаналізовано сутність поняття “фасилітація” та його особливості у післядипломній педагогічній освіті. Визначено фасилітаційну взаємодію в навчально-виховному процесі як спосіб реалізації соціальної ситуації розвитку особистих новоутворень.

Ключові слова: фасилітація, фасилітуюча позиція, фасилітаційна взаємодія, саморозвиток, самовдосконалення.

Сидоренко-Ніколашина О.Л. Деякі педагогічні аспекти застосування сучасних комп'ютерних технологій у процесі навчання

У статті здійснено короткий огляд сучасних комп'ютерних технологій, проаналізовано доцільність і результативність їхнього ефективного застосування в процесі навчання.

Ключові слова: комп'ютерні технології, комп'ютерні системи навчання, електронна освіта, електронний підручник, веб-технології.

Сопнєва Н.Б. Суть, структура та особливості навчальної етичної діяльності

У статті на основі аналізу наукової літератури розглянуто суть, структуру та особливості навчальної етичної діяльності за допомогою визначення таких понять, як:

етика, мораль, моральність, моральна культура, моральна поведінка, моральне виховання, моральні почуття, етичні дії, етичні ставлення, етична поведінка, педагогічна етика тощо.

Ключові слова: навчальна етична діяльність, етика, моральна культура, моральне виховання, етична поведінка, педагогічна етика.

Статьєв С.І. Відчуття ритму – одна зі складових танцювальних рухів глухих дітей молодшого шкільного віку

У статті розглянуто відчуття ритму як однієї зі складових танцювальних рухів глухих дітей молодшого шкільного віку. Доведено, що показники розвитку відчуття ритму у глухих дітей 6–10 років значно менші порівняно з однолітками без слухової патології. Встановлено, що є потреба в розробці методичних рекомендацій щодо формування танцювальних рухів глухих дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: відчуття ритму, глухі діти, ритм.

Стукало О.А. Навчання професійного спілкування студентів аграрних вищих навчальних закладів

У статті розглянуто деякі аспекти методики навчання професійного спілкування студентів аграрних ВНЗ. Проаналізовано шляхи й особливості набуття студентами комунікативної компетентності.

Ключові слова: професійне спілкування, методика навчання, комунікативна компетентність, студент.

Сущенко Л.О. Теорія розвитку й тенденції сучасної науки в Україні

У статті проаналізовано теоретичні аспекти розвитку та тенденції сучасної науки в Україні. Обґрунтовано підвищення ролі науки в суспільстві, зростання її соціального престижу.

Ключові слова: наука, розвиток науки, тенденції сучасної науки.

Сущенко Т.І. Концептуальні засади оновлення й модернізації системи підготовки та підвищення кваліфікації викладачів вищої школи

У статті висвітлено концептуальні підходи до модернізації та оновлення системи підвищення кваліфікації викладачів вищої школи

Ключові слова: система підготовки та підвищення кваліфікації, викладач вищої школи.

Темченко О.В. Кваліметрична модель творчого потенціалу вчителя

У статті розглянуто проблеми розвитку творчого потенціалу вчителя, вимірювання його рівня шляхом використання методів кваліметрії.

Ключові слова: творчість, творчий потенціал, кваліметрія.

Трофімук К.В. Концепти культури спілкування майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи

У статті розкрито й охарактеризовано концепти культури спілкування майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.

Ключові слова: концепти культури спілкування, фахівці готельно-ресторанної справи, культура спілкування, комунікативна культура.

Трубнікова Ю.О. Інтеграція елементів крос-культурної комунікації в навчальний процес як ефективний механізм розширення запасу соціально-економічної лексики студентів

У статті розглянуто інтеграцію елементів крос-культурної комунікації у навчальний процес як ефективний механізм розширення запасу соціально-економічної лексики. На основі теоретичного аналізу наукових праць визначено сутність крос-культурної комунікації, її роль у процесі інтеграції в освітній простір, а також напрями використання крос-культурної комунікації як ефективного механізму розширення словникового запасу майбутнього фахівця.

Ключові слова: крос-культурна комунікація, інтеграція, соціально-економічна лексика, елемент, комунікативна компетентність, словарний запас.

Філатова Л.С. Імідж як предмет наукового дослідження в різних галузях наукових знань

У статті проаналізовано актуальність розробки цілісної концепції іміджу, розглянуто стан вивчення дефініції “імідж” у різних галузях наукових знань. Особливу увагу приділено розгляду психологічних, політологічних, соціологічних, етичних, естетичних аспектів означеної категорії та з’ясовано, що феномен “імідж” за своїм змістом є складним, багатограним та неоднозначним. Наявні недостатня вивченість, міждисциплінарність цього явища.

Ключові слова: імідж, іміджелогія, public relations.

Хатунцева С.М. Суть і зміст індивідуалізації та диференціації навчання в психолого-педагогічній літературі

У статті на основі аналізу психолого-педагогічної літератури розглянуто поняття “індивідуалізація” та “диференціація” навчання на основі різних підходів, пов’язаних з теорією індивідуального стилю діяльності, з урахуванням індивідуальних особливостей як педагога, так і тих, хто навчається.

Ключові слова: індивідуалізація, диференціація навчання.

Хомяк Л.В. Сутнісно-змістовна характеристика професійно значущих якостей менеджера

У статті розкрито сутнісно-змістовну характеристику професійно значущих якостей менеджера та виявлено професійні якості, які сприяють успішній управлінській діяльності.

Ключові слова: менеджер, професійні вимоги, особистість професіонала, професійно значущі якості, управлінська діяльність.

Цапова С.Г. Формування когнітивного компонента економічної культури майбутніх фахівців економічного профілю

У статті розглянуто психолого-педагогічні засади формування когнітивного компонента економічної культури учнів профільних шкіл. Зокрема, встановлено, що когнітивний компонент економічної культури учнів може ефективно формуватися тільки за умови включення учнів до самостійної навчальної діяльності.

Ключові слова: економічна культура, когнітивний компонент, психолого-педагогічні засади, економіко-математичне моделювання.

Ципіна Д.С. Факторний підхід до обґрунтування необхідності формування риторичної компетентності професійного спрямування у студентів економічних ВНЗ

У статті на основі розгорнутого факторного підходу розглянуто дію об’єктивного, суб’єктивного, особистісного та людського факторів. Визначено основні суперечності, які склалися під їх впливом. Встановлено наявний рівень володіння риторичною компетентністю студентами ВНЗ економічного профілю та обґрунтовано необхідність її формування.

Ключові слова: фактор, факторний підхід, комунікація, риторична компетентність, суперечність.

Черепехіна О.А. Психолого-педагогічний інструментарій діагностики сформованості професіоналізму майбутніх психологів

У статті розглянуто актуальні питання дослідження рівня сформованості професіоналізму майбутніх фахівців з психології. Обґрунтовано необхідність розробки та підбору відповідних інструментів діагностики компонентів формування професіоналізму в майбутніх психологів.

Ключові слова: сформованість професіоналізму, професіоналізм, психолог, професійна діагностика.

Черкашин А.І. Сучасний стан організації виховної роботи з курсантами у вищих навчальних закладах МВС України

У статті проаналізовано напрями та форми організації виховної роботи з курсантами у вищих навчальних закладах МВС України, причини звільнення молодих фахівців в органах внутрішніх справ. Визначено, що існують певні недоліки у формуванні психолого-педагогічної готовності майбутніх працівників органів внутрішніх справ до умов професійної діяльності, подоланню яких буде слугувати розробка нових професійно орієнтованих форм та методів виховання курсантів вищих навчальних закладів МВС України.

Ключові слова: виховна робота, напрями виховання, курсанти, вищі навчальні заклади МВС України, працівники органів внутрішніх справ.

Черкашина Ж.В. Особливості самостійної роботи студентів-іноземців підготовчого факультету

У статті розглянуто сутність самостійної роботи студентів та особливості організації й контролю самостійної роботи іноземних студентів підготовчого факультету на прикладі вивчення російської мови як іноземної.

Ключові слова: самостійна робота студентів, форми позааудиторної роботи, самостійна робота іноземних студентів, навчально-методичне забезпечення самостійної роботи.

Шаповал О.А. Розвиток професійного інтересу курсантів у процесі пізнавальної діяльності

У статті розглянуто особливості пізнавального інтересу особистості та приділено увагу розвитку професійного інтересу курсантів у процесі їхньої пізнавальної діяльності.

Ключові слова: інтерес, пізнавальний інтерес, професійний інтерес, пізнавальна діяльність, курсанти.

Штефан Л.В. Методика відбору експертів для дослідження інноваційних процесів в освіті

У статті розглянуто підходи до розробки процедури вибору експертів для проведення експертизи інноваційних процесів в освіті. Запропоновано комбінований метод, який передбачає поєднання методу самооцінки та оцінки кандидата в експерти іншими фахівцями.

Ключові слова: відбір, експерт, експертиза, кандидат в експерти, оцінка, профіль експерта, самооцінка, якості експерта.

Янжула О.В. Сучасність крізь призму полікультурної освіти

Статтю присвячено розгляду питання полікультурної освіти в сучасному світі. Розглянуто витоки полікультурності, особливості тлумачення поняття “культурні цінності” та на основі аналізу наукової літератури запропоновано авторське визначення цього терміна; визначено два основних складники полікультурної освіти – національна культура та культурні цінності.

Ключові слова: культура, цінності, культурні цінності, міжкультурні контакти, полікультурна освіта, картина світу.